Nr. 81. Anulu XXIX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 27|15 Octobre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Telegramu in limb'a romana.

Fagarasiu 26 Oct. 1866, 2 óre, 10 min., sositu in Brasiovu la 2 óre 35 minute si 12 secunde.

„Inarticularea natiunei romane fù serbata adi in tóte bisericele districtului in cea mai inalta pietate."

Telegramu. Unu telegramu in „H. Ztg." din Vien'a 24 Oct. annuncia, ca diet'a croato slavóna e conchiamata pre 19 Nov.

— Dè ceriulu! cá Transilvani'a autonóma si inca mai lamurita si mai nedependinta in dreptulu seu de statu de catra Ungari'a decatu insasi Croati'a, se se védia catu mai curundu in asemené pusetiune a se bucurá de conchiamarea dietei sale celei dorite de tóte clasele popóreloru, pre basea ordinei de alegere tramise de diet'a din Sibiiu la Maiestate spre intarire, cá se nu mai orbecamu in omoritóri'a confusione a provisoriului si mai confusu. Asta dorintia, credu, ca e generala in Transilvani'a afara de taber'a unionistiloru, cari ar sugruma orce manifestare a acestei dorintie. — Speramu totusi, ca nu vomu remané eschisi dela concesiunea facuta prin manifestulu din 20 Sept. 1865, cá se devenimu la libera cale legala pentru cointielegeri in privinti'a dreptului de statu alu patriei. —

Brasiovu 26 Oct. Cu ocasiunea serbarii de adi a inarticularei natiunei romane Redactorulu a consantitu spre scopulu celoru dóue institute nationale neaperatu de lipsa, ad. academi'a de drepturi si scintiele agronomice 1000 fl. v. a. D. Centumpater Demetriu Nicolau una suta.

Tocma primima si dela Sibiiu descrierea serbarii de 26 Octobre. —

Ore prin impaciuirea regimului numai unilateraliter cu natiunea maghiara, prein concesiunile de ca in diet'a din Pest'a pretinse, si in'ainte de ce s'ar impaciui si indestuli celelalte natiuni nemaghiare, póte se dice a fi intr' adeveru asecurata si impaciuirea intregului regatu alu Ungariei, si consolidarea acelui-a si a Monarchiei?

(Urmare.)

Maiestatea S'a c. r. apostolica, dupa parentiésca s'a ingrigire catra statu, si adecuata s'a iubire catra tóte nationalitatile imperiului, din tóte nationalitatile imperiului seu, si-a alesu barbati de incredere si de merite pentru statu, si i-a ocsornatu cu insignia, si i-a denumitu de consiliari de statu actuali intimi. —

Noi suntemu de ace'a tare convictiune, ca Maiestatea S'a nu de ace'a alege si denumesce din tóte nationalitatile largului seu imperiu, si din tóte a le loru clase mirenesci si basericesci acestu feliu de barbati de incredere ci consiliari actuali de statu cá acestia se remana numai cu titula góla de nesce consiliari de statu intimi, dela cari nimeni si nece odata consiliu se nu cére, ci de ace'a i numesce si ocsorméza cu nume de consiliari actuali intimi de statu, cá in lucrurile politice cele grelo ce se potu aretá in statu, si atingu delicatu intregulu statu, si interesele tuturoru nationalitatiloru, la conferintiele privitórie la compunerea acestoru trebi, mai cu séma a diferinticloru politice intre provincie si diversele loru nationalitati, se se chiame barbatii cei de incredere si consiliarii cei actuali intimi de statu si tuturoru nationalitatiloru si nu numai si unei natiuni, pentru ca noi credemu, ca si in cestiunea impacerei natiunei maghiare, séu mai bine a regatului Ungariei, numai asia s'ar' poté cu o mai mare securitate si fora injuri'a celoralalte nationalitati face concesiuni natiunei maghiare, déca ministeriulu de statu mai antaiu in vreo conferintia preliminaria, in carea se fia representate prin barbatii sei de incredere tóte nationalitatile, ar' cercá si ar' cunósce si dela consiliarii de statu si barbatii de incredere si celoralalte nationalitati nemaghiare de sub coron'a Ungariei dreptele natiuniloru sale postulate si dorinti. —

Si dupa ce acést'a, in septemanile mai de 'nainte la conferinti'a ce a tienut'o escelenti'a s'a ministriulu de statu in Vien'a, in caus'a asia numita maghiara, nu s'a observatu, nime nu se póte mirá de acést'a a nóstra mirare si improbare. —

Nu póte se se mire de noi nime, pentru ca ne miramu si improbamu acést'a practica, adeca delaturarea, séu mai bene ignorarea consiliului consiliariloru actuali intimi de statu si a barbatiloru celoru de incredere si diverseloru si interesateloru nationalitati in lucrurile cele grele de statu, si mai vertosu in acele ce atingu dreptu-rile politice, folósele, pacea, si linistea tuturoru nationalitatiloru, ba a imperiului intregu. Si de ace'a pentru ca noi romanii, dupa unele antecedentii pentru noi tórte ominóse, precum sunt inchiderea cea nelegale a dietei dela Sibiiu din 1863/4, conchiamarea altei diete la Clusiu pe lege feudale art. XI. din 1791 cu ignorarea dreptoriloru nationalitatei romane sanctionate prin Maiestatea S'a, ba prin degradarea acesteia numai la clase de poporu pana la 1848 neindreptatite, prin chiamarea representantiloru Transilvaniei la diet'a din Pest'a alesi in feudal'a dieta din Clusiu dupa legile din 1848, nu potemu se ne ascundemu fundat'a temere si frica ca intr'o incercare de inpaciuire asia unilaterala si de noi fora de noi, pentru care cá pretiu de rescumparare, nece mai multu nece mai pucinu nu se poftesce, de catu unu ministeriu maghiariu dualisticu si centralisatoriu, stergerea autonomiei Transilvaniei si contopirea ei in Ungari'a, si reducerea egelitatei dreptoriloru nationalitatiloru celoralalte nemagiare la nula, ar' diacé si pentru natiunea nostra cea credintiósa tronului si pentru celelalte nationalitati nemaghiare din regatulu Ungariei, ba chiaru si pentru natiunea maghiara, pentru coron'a Ungariei, si pentru imperiulu austriacu, numai o stricatiune, risipire, schisma si paralisarea poteriloru loru. —

Sciu ca si acum cá totu deun'a fratii nostri maghiari, candu romanii si alte nationalitati nemaghiare de sub coron'a Ungariei se au opusu continuitatei drepturiloru si legiloru loru celoru egoistice, si si-corónei prejuditóse din 1848, si si au reclamatu o deplena egalitate de drepturi — nu persevanda numai ci nationale — on ale natiunei maghiare, parurea cu unele cá acestea ne-au recriminatu:

Romanii sunt vendiatori de patria si inimici libertatei si constitutiunei maghiare.

Romanii stau in servitiulu despotismului.

Romanii sunt comparati de regimulu birocraticu Schmerlingianu.

Romanii gonescu tendintie separatistice daco-romane, ba au disu si rusofile.

Tóte aceste sunt nesce recriminationi false si mintiuni grosolane. —

Romanii ar' iubi tocma cu ace'a caldura a animei libertatea si constitutiunea cu care o inbesecu si maghiarii, déca nu ar' fi egoistica, si déca ace'a pe tóte natiunile nemaghiare de sub coron'a Ungariei, cu asemene libertati si drepturi politice le-ar' inzestrá, cu cari inzestréza si pe natiunea maghiara.

Eu luati-ve mai antaiu la revisiune legile dela 1848. Scóteti din ele totu ce sustiene egemoni'a vóstra si supremati'a asupra celoralalte natiuni nemaghiare de sub coron'a S. Stefanu. —

Stergeti din ele totu ce vétama egalitatea cea perfecta nationale a celoralalte natiuni nemaghiare facie cu natiunea si cu limb'a vóstra.

Curatiti-ve legile vóstre din 1848 de tóte acele ce subminésa drepturile corónei, ce face unitatea imperiului problematica. —

Nu ve nisuiti, nu amblati, nu faceti presiuni asupra corónei atunci, candu ace'a se afla strimtorata intre eveneminte triste esteriére, cu scopu cá se stórceti dela es de acele concesiuni cu cari nu cá frati, ci cá domnitori se stati asupra nóstra, — in care positiune nece odata, si nece de catu nu ve vomu poté suferi.

Indestulitive a fi intru tóte frati egali cu noi, si-ti esperiá, ca nece o natiune se va lipi de o astfelin de constitutine comuna si drépta si de voi cu mai mare caldura cá tocma cea romana*), ca in apararea libertatei si a constitutiunei vóstre, care si nóue se ne dé egale beneficiuri politice si civile cu ale natiunei maghiare, nu-ti fi voi cei deantaiu, si noi nu vomu remané in cód'a vóstra.

Ce se tiene de imputarile si incriminatiunile, ca romanii gonescu tendintie Daco-romane si rusofile: Acést'a e o cantilena scum obsoleta a unoru maghiari, de care barbatii cei intielepti de statu, cari loialitatea romanului si neclatit'a lui alipire catra tronu in tóte dilele cele critice aratata o cunoscu, debue numai se rida. —

Inse ce e mai curiosu in incriminatiunea acést'a obsoleta asupra romaniloru, este ace'a, ca incriminatiunea mai cu séma se renoieace candu totu deuna au doveditu contrariulu. —

Inainte de revolutiunea din 1848, Veselenyi in Szozatulu seu barbatesce denuncia pe romani cu tendintie daco-romane si rusofile. Si ce se vedi! — Minune! Revolutiunea maghiara dela 1848 cu ministeriulu maghiaru in frunte, tóta cu armele in mana lucrá spre resturnarea tronului, si daco-romanii si rusofilii cu viéti'a si cu averea stá mortiisu pentru tronu si dinastia! —

Si-cá se mai tacemu altele dela 1861,— inaintea catastrofei dela Königgrätz, gazetele maghiare si maghiarone er' incepu si inoiescu incriminatiunea cea obsoleta asupra romaniloru cu Daco-romani'a si rusofilismulu.

Si si de asta data ce o se mai vedi?! éra minune!

O parte cea mai mare a gloriósei victorie dela Custozz'a, si a eroicei aparari a fortaretiei dela Liss'a, e a daco-romaniloru si a rusofililoru. —

Candu Klapka cu soldatii maghiari, verbuiati din cei prinsi prin Prusi in resbelu, intra in Ungari'a sub egid'a Prusiloru, se rescole pre cei ce isu fostu resculatu si la 1848 asupra tronului, si candu Tür — frate de cruce cu Klapka si cu multi alti sciuti si ne sciuti, cu o adunatura de drosdii de omeni din mai multe nationalitati totu cu acelu scopu se gatise se strabata in Ardéalu catra Secui — si déca nu si-au potutu ajunge nece unulu, nece altulu scopulu, nu au lipsitu voi'a loru, ci acelor'a cu cari acestia — fora indoiala — au fostu intr'o mai mainte intielegere, si fora inpedecati numai prin facutulu armistitiu cu Prusi'a in contra asteptarii loru.

Aceste fratiloru sunt fapte publice patrate innegabile, nu recriminatiuni nici denunciatiuni gole.

Cum se poreclimu aceste fapte? —

Cine ar' voi, ori cum le ar' poté porecli,

*) Intielegemu pe romanii din Ungari'a, ca ardelenii nu-si voru parasi terenulu politicu pe care au apucatu, neci ar suferi fusionarea tierii loru cu Ungari'a sub nece o conditiune. — R.

numai de tótorithatlan magyar hüség (de nelatita credintia maghiara) nu. —

Placa-ve acum domniloru clevetitori a aduce insinte si domniavóstra bataru numai unu actu politicu, asemene celoru mai susu mentionate dela 1848, si din Iuliu 1866 asupra romaniloru, care se póta pune intr'o lumina asia chiara tendintiele loru pentru o Daco-romania si rusofilia in contra tronului. —

Noi ne mai bagandu nece intr'o séama, ca fratii maghiari au tramisu pe Kőrösi si pe Csoma Sándor in Asi'a, ca déca si aru mai aflá acolo, precum sperá, nesce órde de unu sange si de un'a limba cu ei, se le aduca, si colonisandu cu ele pustele Ungariei, se'si interésca natiunea s'a, si se redice cu timpu unu regatu tare si independinte maghiaru. Spre consolidarea imperiului austriacu?

Noi — dicu — de si aveamu alti frati adeverati mai aprópe de noi si cu sangele si cu limb'a, totusi nu i-a venitu inca pana acum nici la unu romanu se tréca preste hotaru, si se caute pe aceia cu tendintia politica de a se anectá loru, si de a face cu ei — precum ne clevetiti — un'a Dacoromania independente. —

Ci amu cantatu totu mereu si statornicesce fratietatea numai in patria, si inca la noi, si cu voi fratiloru maghiari!

Nu e adeveratu?

Poteti negá, ca n'au facutu acést'a parentii nostri la 1744, la 1791, ca n'amu facutu noi la 1863—4, la 1865?

Inse ne-ati respinsu totudeuna fratietatea nóstra dela voi, inca cu multa amaratiune! —

Veuit'a-ti — chiamati si alesi la diet'a din Sibiiu dela 1863—4 nu de alta, bataru numai se ne recunósceti de frati, de a 4-a natiunalitate regnicolare, séu bataru in diet'a vóstra ceo prósepeta feudale, adunata pe art. XI din 1791 in Clusiu in 1865! voitati bataru cu unu micu cuventu a enunciá séu a ne recunósce de frati si de natiune egalu-indreptatita?!

Facut'a-ti ceva fratiloru maghiari, nu dicu la 1861, ci in diet'a din 1866 in Pest'a pentru impaciuirea natiunalitatiloru nemaghiare cu natiunea vóstra?!

Ba nemica!

Si déca nu, cu ce cuventu ve-ti poté a magí regimulu se ve crédia, ca impacandu-se numai cu natiunea maghiara, dupa placuve, s'ar poté socotí ca cu tóte natiunile regatului Ungariei s'a impacatu?

Si cumca voi — 4—5 milióne — singuri fara cele 10 milióne de natiunalitati nemaghiari de sub corón'a Ungariei, a'ti poté constitué unu regatu poternicu, care se fia in stare a-si mantuí imperiulu austriacu de o catastrofa ca cea dela Königgrätz?!

V'aru placé cu adeveratu se ne aveti inca de eloti, ér' nu de frati cu drepturi egali!

Er' noi inca ne-amu lipí de voi numai ca de frati, ca-ci ca pe egemonii nostri si suprematisatori nu ve mai potemu suferí.

Si déca voi respingeti dela voi tóta fratietatea nóstra, cautata pe egalitatea drepturiloru natiunale la voi de catra celelalte nationalitati nemaghiare de sub corón'a St. Stefanu intr'atat'a measura, catu se fia silite acele a implorá mantuirea s'a de sub oprimatórí'a vóstra si a constitutiunei vóstre egemonia dela 1848, dela regimulu imperatescu; — mai aveti obrazu a ne incriminá de cumparati de regimulu birocraticu Schmerlingianu? — Si déca si acest'a ne-aru fi respinsu cá si voi dreptele nóstre postulate natiunale, si ne ar fi datu jertfa egemoniei si suprematiei vóstre, si in urm'a acestei mari injurie politice, simpathiele nóstre le-amu fi intorsu catra frati nostri, si amu fi aratatu tendintie, cari nici respinsi de catra voi niciodata pana acum nu amu aratatu, avereati cuventu a ne incriminá de dacoromani, de panslavi si rusofili? in a caruia bratia voi arunecati pe tóte natiunile nemaghiare de sub corón'a St. Stefanu, cu cerbicós'a denegare a egalitatei drepturiloru natiunali, si solicita-ea prin presiuni a restitutiunei ministeriului maghiaru inainte de revisiunea legiloru de 1848 si indestolirea si impaciuirea celoralalte natiunalitati nemaghiare de sub corón'a St. Stefanu. (Va urmá.)

Profesiune de credintia séu instructiune.

I. Dumineca sér'a in 7 Octobre n. s'a tienutu la Bucuresci in sal'a numita alui Slatinénu una din acelea adunari numerose electorale, de care se facu in Romani'a, de candu prin nóu'a constitutiune este garantatu dreptulu de intrunire. In acea adunare se audí propagandusse o doctrina politica, carea trebue se interesez'a si totuodata se puna la mirare pre toti amicii si nefaciaratii aparatori ai libertatiloru constitutiunale; se mai audí inca si alta disputa asupra romaniloru transilvani si banatieni, de care inse eră cu totulu de prisosu a vorbi acolo unde s'a vorbitu. Ci se ne re'ntórcemu la casulu celu mai importantu.

In acea adunare unulu din alegatori G. Petrescu cerú dela comitetulu electoralu, prin urmare si dela candidati profesiune de credintia politica. Du. advocatu Vas. Maniu a sprijinitu, disele dlui Petrescu. Du Dimitrie Ghica, omu in etate cá de ani 50 fostu de cateva ori ministru, combatú acésta idea, dicendu ca nu intielege ce ar putea insemna o profesiune de credintia, pentruca tiér'a cunósce pe toti fórte bine, apoi ca a vediutu si deputati carii s'au infaciosiatu cu profesiuni de credintia si carii dupace au vorbitu cu multa pasiune de libertati, ajunsi la putere, au ucisu libertatile. — Dupace mai vorbescu dduii Ioanu Bratianu si Georgie Ghica, ia cuventulu si dn. Vas. Boiereseu, fostu profesoru, directoru, redactoru, apoi pe unu timpu scurtu si ministru alu justitiei, éra acum de cativa ani advocatu, omu cá de 40 ani, apara opiniunea dlui Dim. Ghica dicendu, ca si-a perdutu tóta ilusiunea profesiuniloru de credintia, pentruca candu toti carii au jucatu o rola órecare in statu se cunoscu bine unii pe altii si tóta lumea de asemenea ii cunósce, ce ar mai insemna o profesiune de credintia? O asemenea profesiune de credintia, dice dn. Boierescu, séu este o profesiune mai fina, care nu se face decatu cu scopulu de a amagí, séu este o profesiune de credintia a unui omu, ale carui opiniuni nu se cunoscu si care isi are intielesulu ci de a fi etc."

Acestea impartasiri le avemu dupa „Trompeta" din 11 Oct.

De multu nu ni'a intemplatu a vedé ómeni incercati si intatuiti chiaru in reticéua impletita de argumentele propriI, precum vediuramu astadata pe ddnii Dim. Ghica si V. Boierescu, si raru s'a vediutu o doctrina periculósa nulificata prin insii auctorii ei, precum se intemplá astadata. Intr'acea totu in acelea momente se mai ivi o alta scena interesanta. Pre candu dn. Ghica erá gat'a se ia din nou cuventulu cu o lista in mana, o persóna necunoscuta in Bucuresci, facendusi locu p'intre multime catra mésa nainte isi cerú cuventu spunendu totuodata ca se numesce Patriciu si este advocatu dela Bacau din Moldov'a. A cestu omu batú doctrin'a cea fórte periculósa a ddloru D. Ghica si V. Boierescu fara multa retorica, inse cu o logica statu de firésca si prin urmare atatu de tare si petrundietóre asupra mintii sanetóse, incatu elu inca si dupa noulu atacu alu dlui Dim. Ghica incercatu asupr'a castigá aplausulu unanimu alu totoruru ascultatoriloru, pentruca numai d. Patriciu a vorbitu in spiritulu si dupa inim'a alegatoriloru; éra dn. Dim. Ghica urmatu de cateva alte persóne se retrase din centrulu adunarii.

Dn. Patriciu a disu in decursulu cuventari sale, ca trebue nu numai profesiune de credintia, ci si chiaru mandatu, adica acelea ce noi sici in Transilvani'a si Ungari'a numimu instructiune, pe care alegatorii o dá alesului deputatu si de care acest'a trebuea se se tiena sub pedépsa de a fi rechiamatu si inca uneori incercatu de rusine. In acésta privintia tiér'a nóstra are o esperintia multu mai bogata de catu tierile romanesci. La noi pana in an. 1848 fiacare deputatu alesu eră primitu numai déca producea si mandatulu séu instructiunea data lui de catra colegiulu alegatoriloru (congregatio marcalis). Intr'acea cu cativa ani mai nainte se scolasera mai multi publicisti, carii dandu pe facia cateva neconviintie imprecunate cu sistem'a instructiuniloru, au recomandatu alegatoriloru cu totuadinsulu, cá in locu de a da ei deputatiloru instructiuni, se aduca ei dela acestia profesiuni de credintia politica subscrise si publicate, pentrucá totudeuna se'i poti apuca de cuventu, éra déca vedi ca'si calca program'a si se arata a fi ómeni fara caracteru, se'i poti rechiama si es alegi pe altii in loculu loru. In acestu casu apoi instructiunea séu mandatulu este de prisosu. In totu casulu inse un'a din dóua trebuesce neaparatu, pentruca din contra fara acelea orice representatiune constitutiunala devine in casulu celu mai bunu fórte problematica, in casulu mai reu inse ea póte deveni orice vei vrea, idra tirana cu capete multe, séu órba unélta a despotismului, séu focularíulu unei anarchii spurcate, pe care apoi unu Buonaparte I. séu III., unu Ferdinandu d'Este, unu Windischgrætz, unu O'Donnel, séu si unu Cusa si Cogalnicénu o spargu cu baionetele.

Déca unu candidatu oricare isi are convictiunile séu si numai opiniunile sale politice, pentruce se se ferésca ale descoperi pe facia? éra déca nu le are, séu ca este unu poltronu lipitu de orice curagiu, se remana frumosiulu acasa si se'si védia de alte trebi. Si déca consciinti'a se in decursulu luorariloru ii spune un'a, éra alegatorii astépta dela elu cu totulu alteeva, adica déca vine in conflictu cu consciinti'a alegatoriloru, pentruce se nu'si dea indata dimisiunea, éra nu se faca cá dn. Eliadu in primavér'a trecuta cu Campulungenii. Nimeni nu póte avé in acelasi momentu dóua consciintie, decatu numai un'a. Cum póte cineva dice: cá Petru ce me chiama, adica cá individu simtiu si subscriu un'a, cá representantu alu unui colegiu de alegatori simtiu si scriu alt'a? Déca nu simti cá tramitietorii tei, nu mi te primbla cu doi bani in trei pungi, ci mergi acasa, éra déca nu mergi, ci remai, e preste putintia cá se nu desteptí ne'ncredere in trimitietorii tei si in totu publiculu.

Du. Dim. Ghica dice ca dloru se cunósce unii pre altii. Noi nu credemu acésta. Se cunósce unii pe altii cei din cate o clica, éra cei din partite mai mari se cunoscu reu. Asié, dloru aceia carii in cei siepti ani au fostu deputati si ministrii de cate 2, 3 si 4 ori, se cunoscu, óre inse tiér'a consta numai din vreo dóua sute de insi? Si óre chiaru acei cativa sunt ei cunoscuti la atatea dieci de mii de alegatori pe totu teritoriulu dela Cernetiu pana la Ismailu si dela Bolgradu pana la Craiova?

Du. Boierescu ar trebui se scia, ca profesiunea de credintia politica numai acolo nu folosésce, unde alegatorii nu potu rechiama pe deputati, unde voturile in camer'a legislativa se dau prin bilete inchise nu numai candu se facu nu sciu ce alegeri de secretari questori etc., ci si la tóte proieptele de lege, in catu publiculu se nu póta afla niciodata, care in ce parte va fi votatu, — unde siedintiele corpului legislativu sunt inchise, precum eră sub domni'a lui Rückmann, Titoff, Daschkoff, Duhamel etc., pre candu unu Dim. Ioanid cá directoru si cá ministru facea mai anteiu raportu la consuli rusesci, apoi la Voda, si pre candu nu putea fi vorba de nici o libertate a tiparirului, in catu de voia de nevoie publicitatea ve licuria numai cam dela Brasiovu. Tóte acestea rele mari sunt delaturate din viéti'a publica si parlamentara romanésca, prin urmare profesiunea de credintia nu e paralisata prin nimicu; neviolabilitatea persónei deputatiloru inca este deplinu garantata, incatu nu mai are a se teme nimicu de brutalitatile cutarui prefectu de politia. Intre asemenea impregiurari cu totulu favoratóre vietii publice este in adeveru o mirare, déca se mai afla ómeni carii se opunu profesiuniloru de credintia politica.

Noi nu ne-amu fi ocupatu cu acésta cestiune asié pe largu, déca nu ne-amu fi simtitu indatorati a ne apara si pe noi insine de strabaterea unei idei cá cea discutata aici, a le carei urmari funeste eră p'aci se le simtia si Trancilvani'a in diet'a dela 1863 Cu acelu drepto, cu carele pretindemu respundietate ministeriala, auntemu datori a pretinde responsdietate si dela deputati. Pe ministrii ii dimite monarchulu dupace ascolta vocea tierii; deputatii trebue se'si dea dimisiunea, candu vedu si cunoscu, ca au venitu in conflictu cu votulu alegatoriloru si cu voinți'a tierii.

21 Oct. n. G. Baritiu.

„Rumunische Popen."

„Cu care tii tu jidsne? — Cu care 'i mai tare Cocóne!" Asié respundu évreii din Moldov'a candu cineva 'i aduce in strimtóre la cate unu casu de prefaceri critice. Tocma acésta e si not'a caracteristica dupa care poti cunósce pe unele diarie austriece. Intre acestea locuiu anteiu ilu ocupa „Fremdenblatt" celu vechiu. Pana eră Al. Bach si graf Grünne tari si mari, ii indiciá pe acestia si absolutismulu eră mantuinti'a sufletului seu celui pestritiu. A venitu Schmerling cu constitutiunea din 26 Febr. 1861. Nimicu mai bunu de catu acésta. A cadiutu

Schmerling: josu cu elu, striga jidanulu si da cu pitioriulu in lenlu mortu. Atata nu e de a-junsu, ci in Nr. din 21 Oct. sudoindu pe centralisti, isi bate joculu in modu diavolescu si de preotimea romanésca din causa ca Transilvani'a inca apucase a tramite in doi ani pe cei 26 deputati la senatulu imperialu, cá si cum adica la acésta trimitere ar fi de vina numai preotimea romanésca, acea preotime, pe care nemtii din Vien'a in Maiu si Octobre 1863 stá se o pórte pe bratia si se'i sarute inca si tivitur'a reverendei, pentruca tiene si consapturesce la unitatea monarchiei si le asigura loru veniturile grase ale statului.

Intr'aceea mai priviti cu ce despretiu scrie inca si fói'a aristocratica „Debatte" din timpu in timpu despre romani. Vedeti érasi, cum si „N. freie Presse", chiaru si „Presse" cea veche alegu inadinsu espresiuni catu se póte mai injositóre oricandu obvine ceva despre natiunea si poporulu romanescu. Credu érasi ca nimeni dintre noi n'a uitatu scarnaviile vomite asupra deputatiloru transilvani in decursulu sesiunii din 1864/5 spre multiamita, ca acestia le ajutasera a'si intregi parlamentulu, pentrucá cu atatu mai usioru se póta stacá pe ministeriu si tóte faptele lui, ceea ce in senatulu imperialu marginitu nu o potea face.

Éca asié pregatescu foile din capitala consolidarea si unitatea monarchiei, asié indulcescu ele pe locuitorii provinciiloru, batendu'si joculu de simpathiile loru, de clerulu si prin urmare de biseric'a loru, de ambitiunea si de simtiementulu loru nationalu, si apoi totu ele au obrasnici'a de a flecari despre dacoromanismu, carlismu, perfidia „rumunesca".

„Rumunische Popen"? De nu erá rumunische Popen" si fii sufletesci ai loru, regele Italiei de siguru ca ocupá Vien'a mai nainte de a fi ajunsu prusienii macar pana la Preg'a. Cine a spartu liniile italiane la Custozza? Rumunische Barschen, ceea ce trebue se o marturisiti voi cu porunc'le de di ale archiducelui Albrecht in mana. Si cine a conduss spararea Lissei numai cu o mana de garnisóna mica pana la venirea flotei imperatesci? David Urs u, ein „rumunischer" Sprössling. De cadea Lissa in manile lui Persano cu 1 óra mai nainte de sosirea lui Tegetthof, fiot'a austriaca inca erá se fia sacrificata.

Rumunische Popen? — Vedi asié le trebue Preasantiiloru si Cuviosiiloru Sale, carii in an. 1863 au ascultatu mai multu de dulcile indemnuri care venia din curtea archiepiscopésca dela Vien'a si din cancelari'a transilvana, decatu de doiósele rugaminti ale aceloru mireni, carii le dicea: se primimu in principiu ambele acte de statu, se promitemu cu tóta solenitatea mergerea la senatulu imperialu si se ne tienemu de cuventu cá barbati de caracteru intregu, inse mai anteiu se ne regulamu trebile de a casa, éra pana atunci se mai astepte si nemtii unu anu, ca si noi amu astaptatu dieci de ani dupa ei. Si óre acum dupace fuseramu scosi cá nimeni din sal'a dietala dela Sibiiu, ce voru fi dicendu la tóte acestea acei doi trei insi, carii facea pe postilioni intre capii sasiloru si intre si romaniloru? „Nu lasa Preasantite, ca te apuca Rannicher pe dinainte".

Ore acum ce mai apuca si unii si altii? Fara indoiéla ca calea legalitatii meghiare catra Pest'a; celu pucinu fói'a oficiósa „Wiener Journal" se vinde cu cate 1 crucu pe stratele capitalei imperiale voiesce a ne asecura, ca uniunea in Transilvani'a ar mainta minunatu (vedi si „Concordi'a" din 14 Oct.); ceea ce inse noi totu nu credemu nici legati.

Protestamu in contra prepusului, cá si cum noi cu espeptoratiunile nóstre amu cugetá se incriminamu pe cineva; singurulu scopu alu nostru este a ne reflecta unii pe altii la cele trecute, pentru cá se invetiamu din ele si se evitamu pre catu numai se póte, incai ratacirile cele mai grése pe viitoru; éra anume de vomu mai ajunge la vreo dieta, fara protestiune de credintia politica se nu ne mai alegemu nici unu deputatu.

G. Baritiu.

Ajuta'ti, si'ti va ajuta si Dumnedieu.

(Capetu din Nr. tr.)

Brasiovu 24 Oct.

Se luamu si partea practica a aniversarii inarticularii natiunii romane si a jertfirii „unui banu natiunalu" pe anu pentru binele nostru, si vomu vedé, ca suntemu si obligati in santiani'a consciintiei a face acést'a pe totu anulu, déca nu voimu se recademu la starea de lipitori — care nu póte alta generá, decatu perderea dreptului natiunalu politicu, si póte lesne a-ne indepartá ér' cu incetulu dela comun'a mésa din edificiulu constitutiunalu alu patriei. — Auspiciale le vedemu, perspectivele ni-se invertescu cá naluc'a prediusintea ochiloru, si ce se mai ascundemu, ca chiaru si astadi ne cam aflamu intr'acésta dóga in fapta, suntemu inse norociti a fi inca in puterea art. I alu legei de inarticulare aceea, ce trebue se fimu si in fapta ad. natiune coegala cu sororile natiuni in dreptulu politicu natiunalu. — Candu cineva se afla espusu asprimi elementelor, confuge la acoperisiolu, unde sperésa scutire; in viforulu si confusiunea nóstra politica, unde puteramu mai legalu conlugi, decatu supta scutiulu legei sanctionate de inaltiatulu monarchu, sub care singuru putemu se ne speramu viéti'a natiunala politica, si candu regimulu si Maiestatea voru fi convinsi despre nelmvina'a nóstra silpire catra lege, voiuti'a unui intregu poporu, nu o potu lasá nerespectata, finduca atunci nu mai incape vorb'a antagonistiloru, ca pe poporulu romanu lu poti duce din dereptu cá pre o turma de oi unde vrei. — Deci serbarea aniversarii acesteia si din punctulu practicu e o sorginte de stima, de onóre si respectare si diosu si susu si inaintea amiciloru si a antagonistiloru.

Catu privesce la „banulu natiunalu" pentru binele natiunii si alu institutelor ei de cultura, apoi nu am datu inca preste unu singuru individu, care se nu fia doritu si acceptatu acésta daruire cá a s'a, cá unu ce doritu de toti, ce singuru e in stare a ne scóte cu timpu din tóte lipsele natiunale fara cea mai pucina incordare. Singuru conferirea „banului natiunalu" invaluie la prim'a aparintia o dificultate intru colegerea si administrarea lui la „Comitetulu Asociatiunii"; inse indatace vomu voi cu totii, dificultatea a disparutu.

Modalitatea adunarii banului natiunalu.

Scimu, ca totu preotulu de ambele confesiuni e indetoratu de capii bisericesci in urm'a demandarii mai 'nalte a duce protocolulu parochialu cu numerulu familieloru si alu sufletelor de tóta plas'a, ce se tienu de una fiacare familia spre a asterne unu estractu conscientiosu ad. sum'a totala din acelu protocolu la protopopulu respectivu pana in 1-a Nov., si inca in archidieces'a Sibiiului sub pedépsa de 4 fl. 20 cr. v. a. Acésta suma a sufleteloru locuitoriu se poté serbi de basa la sum'a cruceriului séu „banului natiunalu", incatu, pentru numerarea sufleteloru nu mai remane neci o scadere.

Parentii protopopi au asemené obligatione anusla a asterne sum'a sufleteloru din tóte parochiele subordinate la respectivulu capu bisericescu si in sum'a totala a protopopiatului e suma „banului natiunalu". Deci dificultatea in aflarea numerului sufleteloru e disparuta, ca archierei o primescu autentica pe totu anulu pe la 1-a Nov.

Tóta dificultatea dar', ce ar mai remané de invinsu, e adunarea banului natiunalu dupa numerulu sufleteloru.

Unde consciinti'a de vitoriulu natiunii si de binele fiiloru si nepotiloru nostri nu au amoritu cu totulu, acolo sunt convinsu, ca fiacare sufletu romanu se va imboldi a-si dá numitulu banu, chiaru si fara provocare; ma cei avuti din parochie se voru oferi singuri a plati acelu cruceriu si pentru cersitori, séu alte familii serace ingreuiate cu mai multi copii. Inse convictiunea pentru salutariulu folosu alu acestei conferiri e in stare a animá si pre cersitori a si dá denariulu pietatii cu mare asteptare la diu'a numita. Apoi dela unu parinte sufletescu, fia elu de orce gradu alu culturei va fi, se astépta si pretindu, cá se aiba atat'a destoinicia a insufletí pre poporu la acésta jertfulitia, descrriindu-i neputintiele si nevoile, ce se incarca cá norii pre natiune, déca nu are institute de asjunsu pentru cultivarea poporului atatu in scientie mai inalte catu si in scientiele agronomice, cari le apromitu si stare politica si materiala mai fericitória, fara a mai fi trasi si impinsi séu remasi sermani din caus'a nesciintiei.

Ce mai lipsesce dara?

Nemica alta, decatu cá toti cei ce mai au credintia in viitoriu natiunale politica se se adreseza catra Prevenerandii Archierei respectivi rogandui, cá se binevoiésca a respecta pietatea dorintieloru natiunei romane de suptu Pastori'a s'a si se alature atata obligatiune la obligatiunea anuala a asternerei estractelor despre sufiete ad. obligatiunea a indemna si a culege si „banulu natiunalu" in egala suma cu sum'a sufleteloru si suntemu convinsi, ca Preotimea romana, careia avemu a multiami mai totu binele, celu avemu pana acum, va loa cu aremenea pietate acésta ostenéla pentru binele natiunei si alu fericirii ei; cari tramitendu apoi atati bani cate sufiete are prin parintii protopopi la mitropolii, acestea inca se binevoiésca a le administrá la „Comitetulu asociatiunei" si „Omne trinum perfectum, o mai repetu, ca Dumnedieulu invisrii si alu vietii va fi cu noi!

Déca din momentulu, candu se primise responsulu negativu la cererea redicarii unei universitati pela 1849—50 anu fi inceputu in modulu acestu statu de usioru a ne ajuta, cu buna sema, ca ne ar fi ajutatu si Dumnedieu de amu avé adi si academia de drepturi si scóle agronomice impreunate cu preparandiele, incatu totu investiatoriulu se sierbésca de modelu pe sate intro introducerea unei cultivari rationarie a pamentului, ceea ce ar mari si iubirea de scóla si invetistur'a la poporu, ma si starea lui materiala.

Asia se ne adresamu la Archierei, ca suntemu resoluti de vóia buna a oferi „banulu natiunalu" pentru academia si sciintiele agronomice, numai se binevoiésca a provoca pe respectivii subordinati alu aduna cu obligamintea de alu administra la loculu menitu. Unu milionu de crecieri e interesulu de unu capitalu de 200 mii fl. v. a., care pana candu viadia natiunea ne ar complini tóte lipsele!

Dar' se finescu cu marele Thiers: „Nemica mare nu se póte in lume, fara a avé pasione, fara ardóre séu entusiasmu si fara indresnéla". Si strabunii nostrii dicea si faceа: Pe cei cutedietori si ajuta fortuna, ér' pe cei fricosi ei respinge. — Rcd.

Zlatn'a 13 Oct. 1866.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem testa diu. Hor. Ep. L. I ep. 2.

Sunt unii ómeni carii din adunculu animei regretandu diplomele sale nobilitarie, in puterea carora nu numai ca erau scutiti de orice sta curi proventorie din partea plebeilor, ma erau redicati mai pre susu decatu alti muritori cá si candu aru fi fostu plasmuiti din unu lotu mai nobile — neconteniru se róga si acum, cá se vina érasi imperati'a aceloru pergamente; ér' vediendu ca acea e necesarsbile si nu voliesce a se re'ntórce mai multu — su cadiutu in acea stare trista de ipocondria, incatu ei se credu pre sene cá totu atati porfirogeniti, carora si acum in secululu luminei si alu egalitatei, singuru numai le aru compete dreptulu de a atacá pre altii, neconcedendu atacatiloru nece chiar' dreptulu de aparare.

Intre atari ómeni cu totu dreptulu se póte numerá si D. Havasi din Zlatn'a, pre carele — finduca totu in puterea acelei diplome mucedite, se crede indreptatitu de a poté imparti altora titule de semidoctus si alte trivialitati — fia-mi ertatu, cá cu asta ocasiune, spre a'i face destulu ambitiunei ermenesci, se'lu onorezu cu titulatur'a de „Doctissimus".

Acestu doctissimus, precum este cunoscutu onoratului publicu cititoriu, fara de nici un'a causa si numai asié din senimu, in Nr. 106 alu lui „Kol. Közl." din a. c. se incercá a intera pre locuitorii romani din Zlatn'a de daco-romanisti; — si apoi dupace din partea subsemnatului in Nr. 71 alu „Gaz. Trans." fù provocatu cu frumosulu cá se'si combróbeze asertiunile cu date fidedemne, ca-ci la din contra va fi tienutu de unu calumniatóre — elu in locu de a responde la obiectulu din cestiune, si respective la intrebarile ce i se facusera acolo — deponendu tóta modestia si moderatiunea unui omu sanetosu la minte — preferi a maculá un'a colóna intréga, a Nrlui 117 din „Kol. Közl." cu grobianisti si espresiuni triviale demne numai de unu doctissimus cá H. si de aceia dela cari le-a invetiatu densulu — Ma ce e mai multu, nu scin din nepreceperea limbei romane séu din malitia se incumetá a me insinua cá pre unulu carele in acecasi corespundintia esi fi atacatu pre oficialii actuali din Zlatn'a; dara mai multu credu, ca acést'a apucatura a densului a fostu

un'a „petitio principii", prin carea, ascundiendu-se la spatele oficialiloru, a voitu se incungiure respunsurile cu cari erá detoriu — de unde n'a facutu alta, decatu ca si-a mai inmultitu calumniele cu un'a. —

Mai antaiu dara intrebu pre acelu Doctissimus: ca cu ce dreptu a schimositu cuventele corespundintiei mele, si adaugundu altele dela sene, s'au silitu a dá acelei cu totulu alta facia? nu cumva cu acelea, ca cá aspirante la advocatura de pre scumpa voliesce a dá prohe despre talentu-i de a intortocá si resuci adeverulu dupa placulu seu?

Arate-mi d. Doctissimus din corespundinti'a mea, si nu din acea, cumca eu numai cu unu cuventu leganatu a'si fi atacatu pre oficialii actuali din Zlatn'a si'lu voiu numi unu mare Apolone, vream se dicu unu mare advocatu.

Dta si inceputu Doctissime ofensiv'a, ér' eu m'am tienutu numai la defensiva, si apoi déca in defensiva 'mi amu atacatu pre cineva, acela n'a fostu altulu decatu Dta si cei de o farina cu Dta carii a'ti fostu disu ca: „lelepleznі igyekezünk" — si cari in locu de a insainitá pacea si concordi'a intre deosebitele nationalitati, mai voiti a semená simburele urei si alu discordiei prin calumnie tendentiose si espresiuni vatamatorie de simtiementele unui auditu loialu, cum este si acea cu carea te laudi: „ca nu multu 'ti pasa si déca te tiene cineva de Kossuthianu si de simpatisatoriu cu revolutionarii" — sunt cuventele Dtale din Nr. 118 alu lui „Kol. Közl."

Dara acestu Doctissimus se face si de risu candu dice: ca eu cá unulu carele nu sunt de origine din Zlatn'a, n'asi poté avé conoscinti'a celoru template sici la 48; si apoi totu in acelu resufletu me indrépta spre a octi un'a carte a baronului G. Kemény, ce tractéza despre acestea templamente, uitandu-si impregiurarea ca nici acel'a nu e din Zlatn'a; de sici se vede doctissime, ca in statulu ipocondriei, in carele te afli chiaru si recerintiele unui istoricu le ai uitatu, ne aducundu-ti aminte, ca istori'a o póte sci si acela carele niciodata n'a fostu la locu lu séu teatrulu intemplamenteloru istorice — si déca ti place a remané pre langa asertulu Dtale atuncia, insuti nu poti avé mai multa conoscinti'a istorica decatu a intemplamintelloru cele ai vediutu cu ochii. — Frumosu conceptu de istoria!

In fine d. Doctissimus — cá toti desperatii de asi poté spera causa'n — devine si amenintiatoriu; iose de atari amenintiari nu pré multu 'mi pasa, ma se sciu bine, ca asi cadé pre man'a vérbiroragiului, si iuca nu te voiu lasá a insinuá si calumnia scump'a-mi natiune cu fapte condamnabile, cari nici candu nu le-a meritatu.

Ér' catu se stinge de observarea ce mi faci, cá adica: se nu me insaltu in regioni pré 'nalte — ti multumescu pentru svatulu ce mi dai, inse dupace niciodata n'amu svatu aplecare spre asié ceva, acel'a mai cu nu-mi e de lipsa; ti lasu dara regiunile celea inalte Dtale, cá unuia carele in Nr. 106 alu lui „Kol. Közl." sie-vea te ai facutu censore preste toti oficialii diu Zlatn'a, dandule in publica una testimoniu nemeritatu, despre indolenti'a si nepasarea loru intru cercetarea si descoperirea mineraleloru de cari sunt incungiurati; si apoi acuma spre mirarea tuturoru te ai facutu si advocatu nechiamatu pentru acei oficiali, cá si candu acei dd. oficiali — la casu candu intru adeveru aru fi fostu atacati — nu s'aru fi sciutu speká insusi pre sene. — Se vede dara, ca mai multa trebuintia si avé insu-ti de urmatori'a disa intielépta: „celui qui veut monter plus haut qui l ne peut, risque à tout moment de tomber plus bas qui'l ne était." —

Munteanulu of.

Naseudu 20 Oct. Aci la noi, in San-Giorgiu, Salva, Mititeiu si Hordou dela 15 Sept. incóce a seceratu coler'a, óspele asiaticu necessarabilu, mai multe vieti. Din 531 persóne, cadiura jertfa din aceste communitati vro 164 persóne cu tóta energi'a si resemnatiunea fisicului Dr. Stefanu Popu si a chirurgului, caror'a li se atribue ferirea multor'a de a cadé in ból'a acést'a prin svaturile loru cele prevenitórie. Din caus'a acést'a si tenerimea scolara locala fù lasata pre scasa pe 14 dile pentru a-o feri de colera, care numai din Naseudu, o comuna de vro 2000 suflete, rapi vréti'a la vro 40 insi.

UNGARI'A. Pest'a 19 Oct. Scrisorile de mana imperatesci, mai vertosu partea acelea din autografulu catra c. Mailath, cancelariulu Ungariei, in care se conditionésa readunarea dietei dela impregiurarile incetarii colerei, se comentésa in cercurile liberaliloru cu diverse observatiuni, dintre cari unii dicu, ca in Vien'a dominésa mai mare epidemia decatu in Buda-Pest'a, si totusi dieta Austriei inferiore e convocata pe 19 Novembre.

Caus'a complanarii Ungariei cu Austri'a se vede a repasi in confusiunile din 1860. „Pesti Napló" organulu partitei lui Deák, intr'unu articulu lungu se intrecsoiadia de causele comune si pe longa dualismu prochiama deplin'a tatare in doue a imperiului chiaru in contrastu si cu sanctiunea pragmatica, care asecura uniune cu ceva mai multu decatu personala. Iliu dice: „Noi vremu cu tóta seriositatea si prearesolutu ministeriulu responsabilu castigatu cu legile din 1848. Dorimu si executarea planului proiectatu de Kaiserfeld, care vré a dá atat'a influintia si atatea dreptari dieteloru generale dincolo de Lait'a, cate are si dieta nostra imperiala. Inse aici apoi stamu pe locu, si facia cu interesele comune urmandu dupa instinctulu sustienerii nóstre si implinindune obligamintile autonomiei si nedependintiei, ne vomu feri de or-ce pasi, cari ar produce o perturbare comuna parlamentaria a causeloru comune." Inse, dupa cum dice br. Kemény, amórea maghiariloru pentru libertate nu trebue se se intielége asia, ca cum ei ar fi nisce cosmopoliti neiertmuriti, ci esistinti'a loru nationala suprematica e totu pretiulu inveriri loru, care in casu de asia s'ar face si cu unele perderi. Deci ne miramu de totu cei ce sperés dela maghiari vre-unu dreptu nationalu, si de acea trebue se mai repetimu, ca numai resuflarea limbei latine cá limba dicasteriala mai lasa se se sperédia unu ecuilibriu de esistintia nationala in Ungari'a. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 22 Oct. Mai. S'a imperatés'a dimpreuna cu fiii imperatesci se intorcu in 12 dela Ischl in Schönbrunn, ér' panace va resosi Mai. S'a imp. in resedintia archiducelui Carolu Ludovicu va dá si va primi audientiele generale in locu.

— In medinlocululu ministeriului justitiei se tienu consultari despre trasurile fundamentali pentru o nóua organisatiune de justitia, care fininduse se va supune intaririi Maiestatii si pre calea octroarii se va pune in executione. Pre catu atrabate din pertractari s'a primitu, cá pentru fiacare cercu politicu se fia unu tribunalu cercualu si se se introduca si institutele de arbitrii séu judecatori de impaciuire si bagatelele se se compuna fara a slergá la nóuele judecie.

Ce lucru intieleptu si fericitoriu aru face mai vertosu satenii si alti particulari de prin cetati, candu si-ar fini diferintiele si certele sale acasa, fara spese omoritóre, prin arbitri séu judecatori de pace, ad. alegundusi si unulu si altulu dintre certatori cate unu judecatoriu conoscutu de dreptu, si multiminduse cu ceea ce va judecá mintea loru cea sanetósa. Unu ce cá acest'a merita a fi recomendatu mai vertosu romaniloru, ce locuiescu in stingere cu straini, cá unu ce fórte mantuitoriu si feritoriu de multe stórceri si impilari din tóte partile, pentru unu pruritu de certa séu unu capriciu nebunu.

— Generalii Benedek, bar. Henickstein si Krismanic se afla in adevera pensionati.

— Titululu imperatescu: mare-duce de Toscana, duce de Modena, Piacenza si Guastala se pastréza si dupa inchisiarea tractatului cu Itali'a din temeiu, ca aceste titule ar fi ereditórie in famili'a Habsburgica, dupa cum scrie unu corespondinte din Vien'a in diurnalulu englesu „Times".

— Daun'a resbelului in Moravi'a e constatata prin comisiuni si numai in fructe de campu e de 1,334.890½ fl.; in contributiuni si recuisitiuni prusiane 7,270.463½ fl.; daun'a in lucratorii industriale 116.680. Cu totulu 8,722.034 fl.

— Trupele sacsóne dupace s'a inchisiatu pacea intre Prusi'a si Sacsoni'a se voru reintórce in patri'a neamanatu in 28 Oct.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 25 Oct. Alaltaeri la 3 óre Domnitoriulu tienú revista preste gard'a nationala si preste armata in campulu liberfoi. In urma adresanduse cu cuvinte multiamitórie catra armasi le dice, ca avendu a plecá inorede poporului, gardei nationale si armatei liniste si dupa acesa plecá catra Constantinopole. Eri a trecutu la Rusciucu, de acolo la Varna unde se va imbarcá si adi va sosi in Constantinopole.

In „Romanulu" mai cetimu, ca insainte de a plecá M. S'a Carolu I. a primitu eri la palatulu din Bucuresci, visit'a oficiale a dloru consuli generali si tuturoru puteriloru. Dnii consuli, indata ce au fostu oficiale incunoscintiati, ca Sublim'a Pórta a recunoscutu pe principele Carolu, au mersu oficiale si in mare uniforma la palatu, insocidi de secretarii consulateloru; ocolu mai vechiu dintre dd consuli, (d. consule englesu in lips'a dlui Eder ce este bolnavu) a luatu cuventulu, in numele tuturoru, a felicitatu pe Domnulu romaniloru pentru recunóscerea sa, si a espresu asicurarea ce au puterile straine, ca Romani'a, supt domni'a ereditaria a principelui Carolu va intrá intr'ona era de stabilitate, de moralitate si de prosperitate.

Mari'a S'a Domnitoriulu a respunsu in cateva cuvinte, bine simptite, afirmandu ca va face totu ce depinde de M. S'a pentru fericirea Romaniei si pentru una legatura morale a si din ce in ce mai strinsa cu celelalte natiuni.

Escelenti'a S'a d. consule generale alu Austriei fiindu bolnavu a tramisu pe secretariulu consulatului spre a felicitá asemene pe Domnitoriu si natiunea in privinti'a recunóscerii.

S'a observatu inse, ca singurulu d. consule alu Rusiei a lipsitu dela acésta oficiale visita de recunóscere.

FRANCI'A. Parisu 16 Oct. Dupacum reportéza „Monitorulu" imperatulu cu imperatés'a si prino. imperatescu dimpreuna cu min. Lavalette si Duruy au facutu o preamblare pre mare dela Bayonne pana la Fontorabi, reintorcunduse sér'a la Biaritz. Diurnalele statu francesce catu si englese reportésa, ca imperatulu se alla sanetosu pe deplinu.

ITALI'A. Florenti'a 22 Oct. Eri se deschise votisarea la plebiscitu in Veneti'a. In tóte orasiele, mai totalitatea alegatoriloru au votatu pentru unirea Venetiei cu Itali'a. Faim'a de puna acum despre casatori'a principelui de coróna Humbert cu archiduces'a Matilda, fiia archiducelui Albrecht, a devenitu a se crede cá adeveru. In Turinu s'a pusu la cale, cá se se faca unu tapetu la Valentienne, statatoriu totu din blonduri, cu care se se onorese viitóri'a princesa de coróna. — Unu corespondinte din Florentu's in diurnalulu „Monde" repetieace faim'a despre abdicerea regelui Victore Emanuele in favórea fiiului seu, indatace se va insurá, fiinduca nu'i da man'a a se stricá cu revolutiunea, cu tóte ca vede necesitatea la acestu pasu, pentru a se poté inaugurá in Itali'a o politica conservativa.

Novissimu. Din Blasiu primimu scirea din 21, cumca s'a otaritu serbarea de 26 Oct. —

— In Poloni'a vinu neintrerupta trupe rusesci si se indrépta catra granitiele Galitiei. Opulu rusificarii si alu proselitismului religiosu se continua cu tóta violenti'a. Emisari de si emigrationi pol. impraséiara prochiamatiuni provocatórie la o nóua resculare. — Principele Czartorysky, corifeulu emigrantiloru vine la Vien'a. — La intrepunerea Franciei regimulu Pórtei se decise a aplacidá principelui Carolu tienerea de 7 tube ferecate de tunuri pentru apararea comerciului danubianu.

— Cu ocasiunea serbarii nationale a erouloi natiunalu Zrinyi episcopulu Strossmayer mai darui pentru redicarea universitatii din Zagrabi'a **50.000** fl. Ecsemplu de episcopu nationalu!

In urm'a decisiunii consiliului gimnasticalu, aduse in siedinti'a ordinaria din 4/16 Oct. a. c. adunarea generala a Reuniunii romanesci de gimnastica din Brasiovu se va tiené domineca in 16/28 Oct. la 10 óre in sal'a gimnasiului, la care se invita toti on. membri si acestui institutu.

Iuon Lengeru, pres. supl. — Nic. Stravoiu, secr. supl.

Cursurile la burs'a in 27. Oct. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	6 fl. 9 cr. v.	
Augsburg	—	— 127 „ — „	

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.